

INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO MIASTA OLSZTYN NA DZIEŃ 30 września 2009 roku

Powierzchnia Olsztyna wynosi 8 833 ha, natomiast 4 142 ha stanowią grunty będące własnością Gminy Olsztyn (46,9% powierzchni miasta). Strukturę gruntów Gminy Olsztyn prezentuje poniższa tabela:

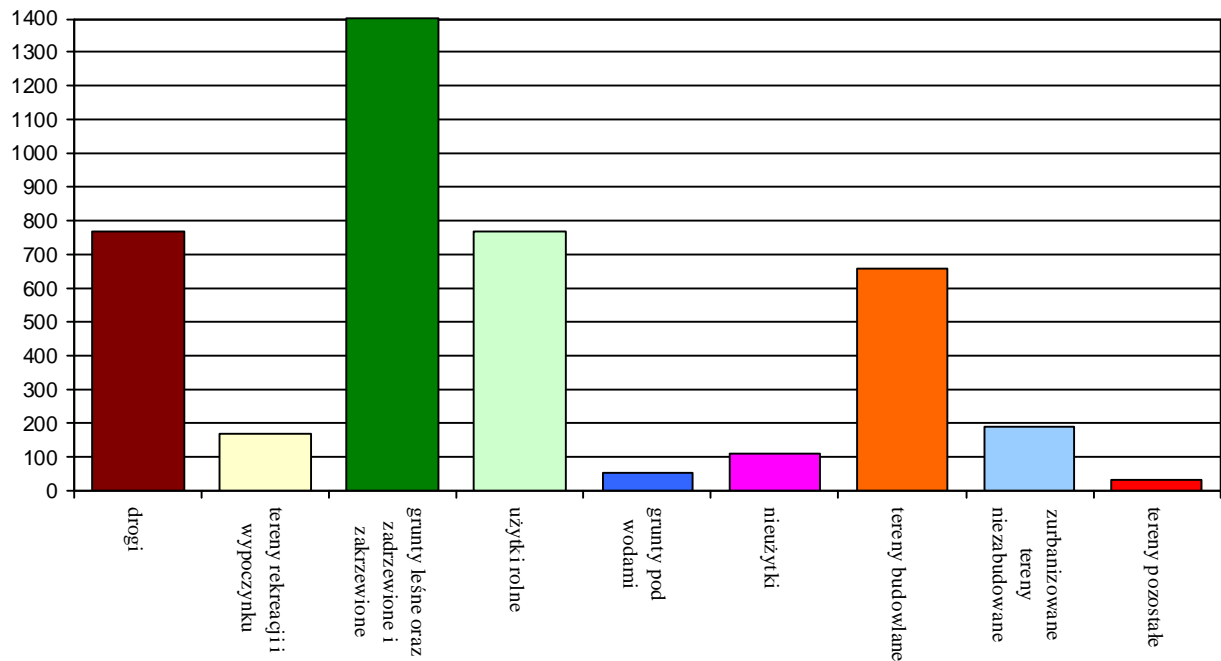
Tabela 1.

Rodzaj użytku	Powierzchnia (ha)	Udział % w ogólnej powierzchni Olsztyna
Drogi	767	8,7
Tereny rekreacji i wypoczynku	166	1,9
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1404	15,9
Użytki rolne	768	8,7
Grunty pod wodami	50	0,6
Nieużytki	109	1,2
Tereny budowlane	658	7,4
Zurbanizowane tereny niezabudowane	189	2,1
Tereny pozostałe w tym: tereny kolejowe, inne tereny komunikacyjne..	31	0,4
Razem:	4142	46,9

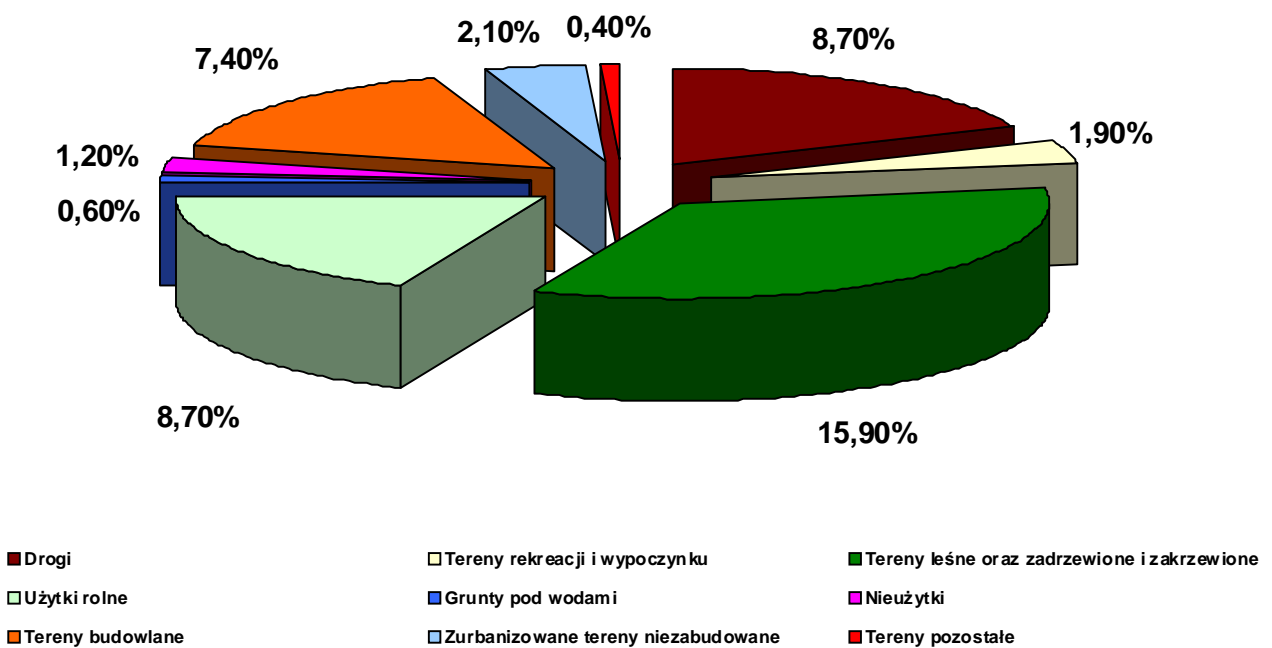
Gmina Olsztyn jest właścicielem gruntów o powierzchni 38,20 ha, położonych w gminie Dywity przeznaczonych pod rozbudowę cmentarza komunalnego, właścicielem 1,23 ha w Zielonowie gm. Stawiguda oraz właścicielem 0,20 ha w Redykajnach, gm. Dywity.

Strukturę użytkowania gruntów m. Olsztyn w formie wykresu przedstawiono na rysunku nr 1, natomiast w formie procentowej na rysunku nr 2.

Rysunek 1. Struktura posiadanych przez gminę Olsztyn gruntów (w ha)

Rysunek 2. Struktura procentowa gruntów posiadanych przez gminę Olsztyn na dzień 30 września 2009 roku

Szczególną uwagę przy gospodarowaniu gruntami komunalnymi poświęca się gruntom zabudowanym i przeznaczonym do zabudowy. Rozporządzanie takimi gruntami podlega bowiem przepisom ustawy o gospodarce nieruchomościami, które determinują w znacznej mierze sposoby dysponowania przez gminę swoim mieniem. Zarządzanie takimi gruntami stanowi istotny element gospodarki budżetowej i ma swoje odzwierciedlenie w rzeczywistym sposobie zagospodarowania miasta. Zgodnie z danymi zawartymi w Tabeli 1 Gmina Olsztyn posiada 4 142 ha gruntów. Na wyżej wymienioną powierzchnię składają się grunty w bezpośredniej dyspozycji gminy, grunty oddane osobom fizycznym i prawnym w wieczyste użytkowanie /576 ha/, a także przekazane w użytkowanie /23 ha/ i w zarząd /440 ha/.

Zdecydowana większość gruntów stanowiących obecnie własność gminy została nabyta w procesie komunalizacji. Dla wykonywania uprawnień nadanych gminom przez ustawę z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (*Dz.U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591 z póź. zm.*), konieczne było wyposażenie ich w niezbędny zasób mienia własnego. Taki też był cel procesu komunalizacji, przewidzianego przez ustawę z dnia 10 maja 1990 roku przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (*Dz.U. Nr 32, poz. 191 z póź. zm.*). Gmina Olsztyn nabyła w drodze komunalizacji 99 % posiadanych gruntów.

W okresie sprawozdawczym do zasobów mienia komunalnego na podstawie art. 5 ust. 4 w/wym. ustawy pozyskano 51,7886 ha gruntów.

W analizowanym okresie tj. od dnia 01 października 2008r. do 30 września 2009r. Gmina Olsztyn rozdysponowała trwale następujące nieruchomości:

1. Sprzedano 145 lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców o łącznej pow. 6 934,16 m². Średnia pow. sprzedanych mieszkań wyniosła 47,81 m². Łączna cena sprzedaży po uwzględnieniu bonifikaty wyniosła 4.387.422 zł., a za tym przeciętna cena mieszkania wyniosła 30.258 zł. Wraz ze sprzedażą lokali mieszkalnych oddawany jest w użytkowanie wieczyste lub sprzedawany w udziałach grunt, na którym znajduje się budynek mieszkalny i grunt niezbędny do jego obsługi.

Wpłaty z tytułu I opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy sprzedaży mieszkań w w/w okresie wyniosły 52.790 zł., natomiast z tytułu sprzedaży gruntów 40.556 zł. (tabela nr 1).

Dochody gminy z tytułu odpłatnego nabycia przez osoby fizyczne mieszkań zaplanowano na 2010r. na poziomie niższym w stosunku do przewidywanych wpływów w br. (przewidywane wykonanie w 2009r- 5.500.000 zł., plan na 2010r. - 3.500.000 zł.).

Planowane dochody ze sprzedaży mieszkań komunalnych przyjęto w oparciu o złożone do Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami podania w sprawie wykupu lokali mieszkalnych. Trwający kryzys gospodarczy powoduje, że zainteresowanie nabywaniem

lokali mieszkalnych spada. Spadek ilości sprzedawanych mieszkań spowodowany jest także stabilizacją cen mieszkań.. Zainteresowanie wykupem mieszkań występuje przede wszystkim w formie gotówkowej, a więc kupujący korzystają z 80% bonifikaty, a w przypadku budynków zabytkowych z 90% bonifikaty.

2. Sprzedano 4 lokale użytkowe o łącznej pow. 193,90 m². Średnia pow. sprzedanych lokali użytkowych wyniosła 48,48 m². Łączna cena sprzedanych lokali użytkowych wyniosła 298.832 zł., a w związku z tym przeciętna cena lokalu użytkowego wyniosła 74.708zł. Wpłaty z tytułu I opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów przy sprzedaży lokali użytkowych w w/w okresie wyniosły 1.434 zł., natomiast z tytułu sprzedaży gruntu 69.639 zł. (tabela nr 1).

Dochody gminy z tytułu sprzedaży komunalnych lokali użytkowych na 2010r. zaplanowano na poziomie nieco niższym w stosunku do przewidywanego wykonania w 2009r. (przewidywane wykonanie w br. - 1.500.000 zł., plan na 2010r. - 1.000.000 zł.). Powyższe wynika z faktu, iż większość lokali użytkowych będących w najmie znajduje się w mało atrakcyjnych punktach miasta, co przejawia się w braku zainteresowania najemców ich wykupem. Ponadto znaczna część lokali użytkowych znajduje się w budynkach pozostających w 100% własnością gminy, wobec czego zgodnie z uchwałą RM Olsztyn Nr XVIII/200/07 nie prowadzi się w nich sprzedaży.

3. Zawarto 25 aktów notarialnych z tytułu sprzedaży 24 608 m² gruntów pod budownictwo mieszkaniowe, handel, usługi oraz na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych (w tym 9 991m² gruntu poł. przy ul. Jagiellońskiej – dawne koszary – pod budownictwo wielorodzinne mieszkaniowe za kwotę 4.040.000 zł.). Z tytułu sprzedaży gruntów wpływy do budżetu miasta w okresie od 1.X.08r. do 30.IX.09r. wyniosły 9.928.376 zł. (tabela nr 2). Pozostała kwota jaka wpłynęła w w/w okresie do Urzędu Miasta to spłaty rat z lat ubiegłych oraz wpłaty z tytułu sprzedaży gruntu przy sprzedaży lokali mieszkalnych, lokali użytkowych i garaży.

Dochody gminy z tytułu sprzedaży gruntów komunalnych na 2010r. zaplanowano na poziomie nieco wyższym w stosunku do przewidywanego wykonania w 2009r. (przewidywane wykonanie w br. - 10.000.000 zł., plan na 2010r. – 12.000.000 zł.).

Wysokość dochodów planowanych w 2010r. została opracowana przy założeniu sprzedaży w trybie przetargowym ok. 75.124 m² gruntów położonych przy ulicach Kromera, Zięby, Zagłoby, Kiemliczów, Czarnieckiego, Kmicica, Bałtyckiej, Hanki Sawickiej oraz na osiedlu Likusy przy ul. Pływackiej i Kajakowej.

Ponadto niewielkie wpływy z rat z zawartych umów w latach ubiegłych oraz ze sprzedaży gruntów na poprawę warunków zagospodarowania.

4. Z tytułu sprzedaży innych obiektów w w/w okresie do kasy Urzędu Miasta wpłynęła kwota w wysokości 371.029 zł. Sprzedano w przetargu:

- budynek jednorodzinny poł. przy ul. Bursztynowej 30,
- 1 garaż poł. przy ul. Reymonta

oraz zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku I Wydział Cywilny :

- budynki przystani poł. przy ul. Żeglarskiej 7

Ponadto wpłynęła do kasy Urzędu Miasta rata za budynek z przeznaczeniem na działalność usługową nieuciążliwą poł. przy ul. Świtycz – Widackiej 3A, który został sprzedany w 2005r. Dochody ze sprzedaży innych obiektów zostały zaplanowane na 2010r. na poziomie znacznie niższym w stosunku do wykonania w roku bieżącym (przewidywane wykonanie w br. – 380.000 zł., plan na 2010r. - 150.000 zł.). Planowana jest sprzedaż budynku mieszkalnego poł. przy ul. Konopnej/Żniwnej oraz kilku garaży.

5. Zawarto 5 aktów notarialnych z tytułu oddania w użytkowanie wieczyste 7 623 m² gruntu (w tym: 3 akty na poprawę warunków zagospodarowania przyległych nieruchomości oraz 2 akty zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku I Wydział Cywilny) . Wpływy z tytułu I opłaty w okresie od 1.X.08r. do 30.IX.09r. wyniosły 170.033 zł. (tabela nr 2). Pozostała kwota jaka wpłynęła w w/w okresie do Urzędu Miasta stanowi opłaty roczne za użytkowanie wieczyste gruntów oraz wpływy z tytułu I opłaty za oddanie w użytkowanie wieczyste gruntu przy sprzedaży lokali mieszkalnych, użytkowych i garaży.

Dochody z użytkowania wieczystego na 2010r. zostały zaplanowane na niższym poziomie w stosunku do planowanego wykonania w roku bieżącym (przewidywane wykonanie w br. – 14.500.000 zł., plan na 2010r. – 12.500.000 zł.). Do końca bieżącego roku mają się zakończyć przed SKO rozprawy związane z odwołaniami od aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste. Ponadto na skutek aktualizacji opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste, część użytkowników wieczystych zainteresowanych jest nabyciem na własność gruntów znajdujących się w ich użytkowaniu wieczystym.

6. Zawarto 16 aktów notarialnych dotyczących odpłatnego nabycia prawa własności przez użytkowników wieczystych, którymi są osoby fizyczne oraz osoby prawne. Z tego tytułu wpływy do budżetu miasta wyniosły 1.404.980 zł. Pozostała kwota jaka wpłynęła do kasy Urzędu Miasta w w/w okresie to spłaty rat z lat ubiegłych.

Biorąc pod uwagę zainteresowanie użytkowników wieczystych nabywaniem gruntów na własność, dochody z nabycia prawa własności na 2010r. kształtować się powinny na analogicznym poziomie w stosunku do przewidywanego wykonania w roku bieżącym (przewidywane wykonanie w br. – 2.000.000 zł. , plan na 2010r. – 2.000.000 zł.).

Tabela 1.

Ilość	Powierzchnia (m ²)	Przeciętna pow. (m ²)	Łączna cena sprzedaży (zł.)	Przeciętna cena lokalu (zł.)	Wpłaty z pierwszych opłat za użytk. wieczyste gruntów (zł.)	Wpłaty ze sprzedaży gruntu (zł.)
LOKALE MIESZKALNE						
145	6 934,16	47,81	4.387.422	30.258	52.790	40.556
LOKALE UŻYTKOWE						
4	193,90	48,48	298.832	74.708	1.434	69.639
RAZEM						
149	7 128,06	47,84	4.686.254	31.451	54.224	110.195

W wymienionym wyżej okresie rozdysponowano łącznie ok. 3,22 ha gruntów. Sposób ich rozdysponowania ilustruje tabela nr 2.

Tabela 2.

	Powierzchnia (m ²)	I opłata za użytk. wieczyste w zł.	Sprzedaż gruntu w zł.
Działki (użytkowanie wieczyste)	7 623	170.033	-
Działki (sprzedaż)	24 608	-	9.928.376

7. Wydano 191 decyzji dotyczących przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w prawo własności o łącznej powierzchni. 96 958 m², z tego :

- 41 decyzji dotyczących nieruchomości zabudowanych lub przeznaczonych na cele mieszkaniowe i zabudowanych domami jednorodzinnymi,
- 26 decyzji dotyczących nieruchomości będących własnością Spółdzielni Mieszkaniowych,
- 6 decyzji dotyczących nieruchomości będących własnością Wspólnot Mieszkaniowych,
- 118 decyzji dotyczących nieruchomości zabudowanych garażami.

Z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wpływy do budżetu z decyzji wydanych w okresie od 01.10.2008r. do 30.09.2009r. wyniosły: 1.091.842 zł. Pozostała kwota jaka wpłynęła w w/w okresie do Urzędu Miasta to spłaty rat z lat ubiegłych.

Dochody z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności zaplanowane zostały na niższym poziomie w stosunku do przewidywanego wykonania w br. (przewidywane wykonanie w 2009r.- 1.500.000 zł., plan na 2010r. - 1.000.000 zł.). Zdecydowana większość nieruchomości, które podlegają przekształceniu została już przekształcona. Wnioski o przekształcenie będą składać właściciele garaży, wspólnoty mieszkaniowe oraz Spółdzielnie Mieszkaniowe. Oprócz opłat bieżących za przekształcenie, na dochody w tej pozycji wpłyną także w niewielkim stopniu spłaty rat z lat ubiegłych (dotyczy przekształcenia gruntów pod lokalami użytkowymi i garażami).

8. W badanym okresie wydano łącznie 199 decyzji z tytułu opłat adiacenckich i renty planistycznej, które uzyskały klauzulę ostateczności na kwotę 672.018,20 zł. Pozostała kwota jaka wpłynęła w w/w okresie do Urzędu Miasta to spłaty rat z lat ubiegłych

Dochody z opłat adiacenckich i renty planistycznej na rok 2010 zaplanowane zostały na znacznie niższym poziomie w stosunku do przewidywanego wykonania w br. (przewidywane wykonanie w 2009r.- 700.000 zł., plan na 2010r. - 400.000 zł.). Pomimo zakończenia wielu inwestycji ustalenie opłat nie jest możliwe ze względu na znaczny udział właścicieli nieruchomości w kosztach budowy dróg i infrastruktury. Możliwe do uzyskania będą opłaty z tytułu podziału nieruchomości. Ustalenie opłaty (renty) planistycznej związanej z uchwaleniem i zmianą planów zagospodarowania przestrzennego możliwe jest dopiero po zbyciu nieruchomości. Ze względu na zastój w obrocie nieruchomościami wynikający z ogólnego kryzysu dochody z tego tytułu nie przekroczą kwoty 400.000 zł.

9. W badanym okresie dochody z czynszu dzierżawnego oraz opłat za bezumowne korzystanie z gruntu gminy Olsztyn wyniosły 3.254.520 zł. Dochody z czynszu dzierżawnego w 2010r. wyniosą prawdopodobnie również ok. 3.000.000 zł. Nie przewiduje się znacznego zwiększenia powierzchni gruntów oddawanych w dzierżawę, jedynie regulowanie stanu prawnego bezumownie użytkowanych gruntów Gminy Olsztyn.

10. Ponadto należy nadmienić, że poza stałymi dochodami jakimi są wpływy z:

- opłat adiacenckich i renty planistycznej,
- czynszu dzierżawnego,

- zwrotu wywłaszczonych nieruchomości,
- opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste, pozostałe dochody są uzależnione od ilości złożonych wniosków dot. sprzedaży mieszkań czy lokali użytkowych, jak również od popytu na nieruchomości gminne.

Dla uzyskania dochodów z gospodarki mieniem komunalnym zaplanowanych na 2010 rok w wysokości 35.600.000 zł. należy ponieść określone wydatki. W ramach wydatków zaplanowano środki, które przeznaczone zostaną głównie na bieżącą obsługę w zakresie wycen nieruchomości dla potrzeb:

- gospodarki mieniem komunalnym (wycena budynków, budowli, lokali, gruntów, inwentaryzacja budowlana lokali mieszkalnych i użytkowych),
- naliczenia opłat adiacenckich z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku ich podziału oraz w wyniku uzbrojenia terenu,
- naliczenia opłaty planistycznej.

Ponadto wydatki, które związane będą z opłatami za akty notarialne (dotyczące wykupów i zamian nieruchomości oraz korygowania udziałów w nieruchomości wspólnej), realizację wniosków wieczysto-księgowych, druki ksiąg wieczystych, wyłączenie gruntów z produkcji leśnej, a także wydatki dotyczące kar i odszkodowań wypłacanych na rzecz osób fizycznych i prawnych.

Ogółem wydatki dotyczące gospodarki gruntami i nieruchomościami zaplanowano na 2010r. na analogicznym poziomie w stosunku do przewidywanego wykonania w 2009r. i wyniosą 870.000 zł.

Stąd też wysokość dochodów z gospodarowania mieniem komunalnym po odjęciu wydatków na 2010 rok szacuje się na poziomie 34.730.000 zł.

W celu realizacji zadań statutowych przez jednostki komunalne nie posiadające osobowości prawnej:

- Wydano 15 decyzji dotyczących przekazania nieruchomości w trwały zarząd.
- Wydano 4 decyzje wygaszające prawo trwałego zarządu.

Zarząd nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy został powierzony jednostkom komunalnym nie posiadającym osobowości prawnej. Są to jednostki i zakłady budżetowe działające w zakresie zadań Gminy i pełnią obowiązki zarządcy, użytkownika bądź administratora. Ich podział ze względu na charakter pełnionych funkcji ilustruje tabela 3.

Tabela 3.

Rodzaj jednostki	Ilość działek		Powierzchnia nieruchomości w ha
	Trwały zarząd	Użytkowanie	
Upowszechnianie kultury	8	4	9,42
Przedszkola	28	-	8,05
Szkoły podstawowe i gimnazja	44	3	30,32
Szkoły ponadgimnazjalne	37	-	36,26
Placówki opiekuńczo- wychowawcze i oświatowo-wychowawcze	18	-	9,46
Miejski Szpital Zespolony	-	1	4,32
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Specjalistyczna w Olsztynie	-	3	1,32
Zakład Cmentarzy Komunalnych	7	-	33,72
Zakład Targowisk Miejskich	14	-	3,69
Miejski Zarząd Dróg, Mostów i Zieleni	1256	-	309,35
Pozostałe	6	47	15,96

Część gruntów, które ze względu na istniejący stan prawny i faktyczny, nie mogą być rozdysponowane w sposób trwały, zostały przekazane w dzierżawę. Gmina Olsztyn posiada 246,2952 ha gruntów oddanych w dzierżawę. Podział tych gruntów został przedstawiony w tabeli nr 4.

Tabela 4.

FUNKCJA	POWIERZCHNIA (m ²)
Uprawy rolne	971 891
Tereny zielone	89 062
Drobne uprawy warzyw	178 216
Stawy i jeziora	275 772
Tereny handlowo usługowe	11 004
Tereny rekreacyjne i sportowe	23 156
Tereny składowe	863 724
Parkingi i drogi	12 508
Garáže	3 197
Oświata	34 422
RAZEM	2 462 952